



WIEHED MID-DMIRIJET EWLENIN LI GHANDHA KULL GHAQDA LI B'MOD JEW IEHOR TAHDEM F'QASAM MUŻIKALI, HUWA DAK LI ŻZOMM HAJJA T-TIFKIRA TA' PERSUNI LI JKUNU TAW KONTRIBUT LIL DIN L-ARTI. DAN JISTA' JSIR BILLI META POSSIBBLI, SSEMMA' L-MUŻIKA KOMPOSTA MINN TALI PERSUNA JEW TWASSAL TAGHRIF DWAR IL-HIDMIET LI TKUN WETTQET L-ISTESS PERSUNA. MEZZ TAJJEB BIEX TWASSAL TAGHRIF SIMILI HUMA L-PUBBLIKAZZJONIJIET TAL-GHAQDIET MAHRUĠA F'DAN IŻ-ŻMIEN TA' FESTI U GHALHEKK PERMEZZ TA' DAN IL-KTIEB, IL-BORD EDITORJALI JIXTIEQ IWASSAL TAGHRIF DWAR MUŻIČISTA MALTI LI DIN IS-SENA QED JITFAKKAR IL-165 SENA MIT-TWELID TIEGHU U LI MATUL HAJTU HADEM HAFNA FIL-GŤEJER TAGHNA U HALLA B'WIRTU GHADD KBIR TA' XOGHOL. GHALHEKK MINN DAWN IL-PAĠNI NHALLU F'IDEJN GRAZIO A. GRECH BIEX IWASSLILNA TAGHRIF DWAR.....

Mro. Francesco Decesare

Dan l-ahhar ippubblikajt ktieb bl-isem ta' **Mill-Istorja Mużikali ta' Ghawdex**. Fih tajt taghrif storiku dwar il-mużiċisti, il-kantanti, il-mużika sagra u l-Maestri Di Cappella Ghawdxin u Maltin li kellhom konnessjoni ma' Ghawdex bejn l-1710 u s-sena 2000.

Fost l-ghadd ta' Maestri di Cappella msemmija hemm taghrif dwar Francesco Decesare li din is-sena jahbat għeluq il-165 sena mit-twelid tiegħu. Twieled Bormla fl-1837 u tharreg fl-arti mużikali għand is-surmast Francesco Mallia Cassar u aktarx taht il-Patri Agostinjan Ġuzeppi Spiteri Fremond.

Francesco Decesare minbarra kompożitur, kien ukoll kantant u surmast sugġeritur ta' l-opri fit-teatru Rjal bejn l-1879 u l-1885 taht l-imprezarji Ettore Zimelli u Giuseppe Malfiggiani.

Il-konnessjoni tiegħu mal-gżira Ghawdxija tmur lura għas-sena 1860. Insibu li f'dik is-sena it-tenur **F. Decesare**, ingħaqad mal-membri tal-mużika tal-Kappella tal-Kattidral ta' Ghawdex għall-okkazjoni tal-festa ta' Santa Marija u fil-kotba storiċi ta' din il-festa insibuh imsemmi fis-snin 1866, 1867, 1871 u 1875. Il-hlas li rċieva fis-snin 1866, 1867 u 1871 kien dak ta' 30 skud kull darba.

Il-ġurnal *Il Portofoglio Maltese* tal-20 ta' Awissu 1872, jgħarrafna li f' dik is-sena ma' F. Decesare kien ha sehem fil-festa ta' Santa Marija, ukoll huh Roberto. Jgħarrafna ukoll li f' din l-okkażjoni kienet ġiet esegwita l-kompożizzjoni **Litanie** ta' Roberto. Din il-kompożizzjoni illum hi arkivjata fl-arkivju mużikali tal-Katidral ta' Ghawdex.

Barra dan, minn reġistri ta' l-eżitu tal-festa ta' San Pietru u San Pawl li tiġi ċċelebrata n-Nadur, u minn diversi ġurnali, nafu li fis-snin 1880 - 1890, Francesco Decesare kien jiehu sehem bil-mużika tiegħu fil-festa ta' l-Imnarja fin-Nadur. Il-ġurnal *Risorgimento* tat-3 ta' Lulju 1888, jgħarrafna li l-mużika li nstemgħet fil-festa ta' l-Imnarja fin-Nadur, kienet superjuri għas-snin ta' qabel u kienet immexxiya mis-surmast Francesco Decesare. Jgħarrafna ukoll li għal din l-okkażjoni is-surmast Decesare kien ikkompona **Qui Sedes** għal tenur u vjolin.

Mro. Francesco Decesare kien jiehu parti ukoll bil-mużika tiegħu f' diversi parroċċi u knejjes f' Malta, fosthom f' dik tal-Mellieha. Kien ukoll ikanta bhala tenur f' għadd ta' knejjes fuq mużika ta' surmastrijiet oħra.

Konnessjoni oħra li Francesco Decesare kellu mal-gżira Ghawdxija kienet dik meta fil-bidu tas-snin disghin tas-seklu dsatax, inhatar Surmast Direttur tal-Banda **Calypso** li kienet ghadha kif twaqqfet fin-Nadur.

Iżda, l-aktar tifkira hajja li għad fadal f' Ghawdex ta' Francesco Decesare hi bla dubju ta' xejn il-mużika sagra li kkompona u li tinsab arkivjata f' għadd ta' arkivji mużikali.

Fl-arkivju mużikali tal-Katidral ta' Ghawdex insibu diversi xoghlijiet tiegħu. Fost dawn insibu **Gloria in Excelsis, Sanctus, Tantum Ergo, Ave Maria Stella, Kyrie, Salve Regina** u **Requiem**. Ma' dawn insibu ukoll il-kompożizzjonijiet ta' **Litanie della B. V. Maria** u **Agnus Dei**, li huma datati 14 ta' Awissu 1869.

Fl-arkivju mużikali ta' Mons. Ġuzeppi Farrugia, illum Arcipriet tal-Bażilika Kolleġġjata ta' San Ġorġ tal-Belt Victoria, insibu arkivjati għadd iehor ta' mużika sagra kompożizzjoni ta' Francesco Decesare. Fost dawn insibu **Tantum Ergo, Regina Coeli, Salve Regina**, diversi **vespri** u quddiesa bl-isem ta' **Qui Tollis**.

Kompożizzjoni bl-isem ta' **Salve Regina** tinsab ukoll arkivjata fl-arkivju ta' Mro. Joseph Debrincat, waqt li fl-arkivju tas-Socjeta' Filarmonika Leone tar-Rabat Ghawdex insibu ukoll **Salve Regina** ta' Francesco Decesare addattata għall-banda.

Mro. Francesco Decesare miet nhar il-5 ta' Frar, 1905 gewwa Tas-Sliema.

Kopja tal-ktieb Mill-Istorja Mużikali ta' Ghawdex, li minnu hu mislut it-tagħrif t'hawn fuq, jista' jinkiseb minghand l-awtur. (G.A. Grech, Triq tas-Salib, Xewkija, Ghawdex)